

показників зовнішньоекономічної діяльності підприємства; розробка управлінських рішень щодо зовнішньоекономічної діяльності підприємства; розробка комплексу заходів щодо усунення виявлених критичних відхилень підконтрольних показників [3].

Література:

1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Навчальний посібник / Ю. Г. Козак, Н. С. Логвінова, І. Ю. Сіваченко та ін. ; 2-ге вид., прероб. та дод. – К.: Центр навчальної літератури 2006. – 792 с.
2. Контролінг: Навчальний посібник / Т. В. Калайтан. – Львів: Новий Світ-2000, 2008. – 252 с.
3. Малярець Л. М. Методичне забезпечення формування та проведення контролінгу зовнішньоекономічної діяльності підприємства / Л. М. Малярець, Н. В. Проскурніна // Бізнес Інформ. - 2012. - № 6 (413). – С. 32–35.

Новак Є. С., здобувач гр. ФС-22м
Сибірцев В. В., д-р. екон. наук., професор
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ВПЛИВ НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ НА СТІЙКІСТЬ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ

Система недержавного пенсійного забезпечення регулюється Законом України «Про недержавне пенсійне забезпечення» та полягає у можливості впливу кожного громадянина на величину пенсійних виплат у майбутньому через власні внески на свій рахунок у недержавні пенсійні фонди згідно із укладеними пенсійними контрактами. Відповідно до законодавства «недержавним пенсійним фондом (НПФ) є юридична особа із статусом неприбуткової організації, що функціонує виключно з метою накопичення пенсійних внесків на користь учасників з подальшим управлінням пенсійними активами, а також здійснює пенсійні виплати учасникам фонду у визначеному законами України порядку» [1].

Важливо враховувати, що успіх недержавного пенсійного страхування залежить від ефективного регулювання, високого рівня прозорості та захисту прав споживачів.

Недержавне пенсійне страхування має суттєвий вплив на стійкість фінансової системи країни на різних рівнях. Враховуючи це, розглянемо деякі ключові аспекти.

Недержавне пенсійне страхування дозволяє розширити джерела фінансування для пенсійних виплат, сприяючи диверсифікації ризиків. Це зменшує залежність від державних фінансових ресурсів і ризиків, пов'язаних із змінами у державних пенсійних системах. Недержавні пенсійні фонди допомагають громадянам диверсифікувати свої пенсійні накопичення, що зменшує ризики фінансової нестабільності в майбутньому.

Участь у недержавних пенсійних програмах стимулює громадян до економічної активності та інвестування, що сприяє загальному економічному розвитку.

Недержавне пенсійне страхування залучає у пенсійний фонд приватний капітал. Це має позитивний вплив на фінансову систему, сприяючи розвитку фінансового ринку та створюючи нові можливості для інвесторів. Залучення приватного капіталу через недержавне пенсійне страхування сприяє розвитку ринків капіталу та облігацій. Це призводить до збільшення ліквідності та розвитку фінансових інструментів.

Недержавні пенсійні фонди створюють додатковий економічний резерв для виплат пенсій, що може бути важливим в умовах демографічних та економічних змін. Це сприяє сталості системи пенсійного забезпечення. З огляду на виклики демографії, недержавні пенсійні фонди виступають джерелом додаткових ресурсів для пенсійних виплат.

Приватні пенсійні фонди більш ефективні в управлінні активами порівняно з

державними системами. Це призводить до збільшення прибутковості та ефективного розподілу ресурсів.

Отже, забезпечення громадян можливістю самостійного вибору, управління своїми пенсійними активами, зберігання коштів та інвестування у власний пенсійний фонд підвищує їх економічну безпеку та зменшує соціальну вразливість. Уряд України має сприяти залученню економічно активного населення до участі у недержавному пенсійному страхуванні через підвищення фінансової грамотності громадян.

Література:

1. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 09.07.2003 р. № 1057-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15>

Олійник Е.П.,

здобувачка вищої освіти

Заярнюк О.В.,

кандидат економічних наук, доцент

Центральноукраїнський національний технічний університет

м. Кропивницький, Україна

ПРОЦЕСИ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

У сучасному світі процеси діджиталізації в системі управління якістю є одним із інструментів для досягнення ефективності діяльності з підвищення якості продукції та конкурентоспроможності підприємства.

Покращення якості продукції (послуги) це довготривалий процес, який вимагає цифровізації виробничих процесів, починаючи з маркетингових досліджень, проектування, планування і закупок, проведення контролю виконання робіт (послуг), оцінювання якості продукції (послуги), комунікації з командою, постачальниками і замовниками, завершуючи весь бізнес-процес реалізацією готової продукції та її обслуговуванням. Підвищення ефективності виконання перелічених завдань в сучасних умовах можливе шляхом впровадження діджиталізації бізнес-процесів. Якість продукції формується під впливом складного механізму економічних, організаційних, технічних, правових та інших факторів. Тому необхідно забезпечити їх взаємний вплив на якість.

Підприємства, які не розуміють сучасну методику оцифрування даних мають великі проблеми при управлінні якістю, а саме [4]:

1. Відомості по контролю якості збирають вручну і накопичуються в різних сховищах, не інтегрованих в систему ERP, що унеможливує відстеження причини браку та ускладнює процес обліку браку.

2. Відсутність операційного контролю якості на виробництві, що потребує отримання інформації за кожною операцією.

3. Відсутність відслідковування партій продукції та передачі інформації.

4. Створення звітів про відстеження причин браку займає багато часу через ручну обробку декількох транзакцій і джерел даних [4].

Перехід до цифрового бізнесу в системі управління якістю дозволить контролювати якість виконання робіт на кожному етапі життєвого циклу продукції, дозволить реорганізувати методи роботи працівників, оскільки діджиталізація може бути виражена у вигляді цифровізації робочих місць, закріплення за працівниками робочих інструментів, таких як: мобільні пристрої, технології, Інтернет-мережі для уніфікованої комунікації і різних локацій в процесі діяльності.

Якість не може постійно зберігатися на одному рівні, тому що в сучасному світі все швидко змінюється і продукт може бути технічно прогресивним, гарним, зручним у